

[Aksel Møller.]

hed og produktionsnedgang. Derfor er det så vigtigt, at vi bevarer stabiliteten længst muligt. Skal vi gå til grunde, bør det i alt fald ikke skyldes os selv. Der ligger også heri en advarsel mod, at statens udgiftspolitik i det kommende år muliggør en forøgelse af forbruget i landet og dermed en større import, end vor eksport kan betale. Den højtærede finansminister har i sin tale forleden beskæftiget sig med eksportens stilling, og han har tegnet et mørkt billede. Men hvilken lære tager den højtærede regering af finansministerens bedømmelse af vor økonomiske fremtid? Jeg har bemærket mig den højtærede statsministers advarsel overfor mulighederne for omkostningsstigninger, og jeg finder denne advarsel meget påkrævet, nu da vi står overfor de afgørende arbejdsforhandlinger, der kommer til at danne grundlaget for vilkårene for beskæftigelse og produktion lang tid frem. Jeg mener, at hvis vi vil, har vi endnu et stykke tid, hvori vi kan ruste os til at møde den svigten af konjunkturerne, som vi altså stort set er enige om er en fare, der truer os, men den nærmeste fare er den, at vi selv foretager handlinger, hvorved vi undergraver vor stilling.

Min begrundelse for, at vi har en tidsfrist, vil jeg gerne have lov at hente i forskellige kendsgerninger. Vi har stadig en stigende valutabeholdning; stigningen er kun svag, men den er der. Vort landbrugs afsætning hviler indtil oktober 1954 på langtidsaftaler med England, og selvom eksportkonjunkturerne for landbrugsprodukter skulle blive dårligere, har vi dog her en hindring imod, at landbrugs-eksporten skulle komme ud for store og katastrofale vanskeligheder. Vi befinder os nu på det tidspunkt, da langtidsaftalerne skal vise deres berettigelse. Vi havde jo god grund til at ærgre os over dem, syntes vi, under prisstigningskonjunkturerne, men nu følger der altså opmuntringer efter. Nogen malurt er der ganske vist i det bæger også. Vor nuværende baconproduktion kan jo nok give anelser; den er jo temmelig stor i forhold til de afsætningsmuligheder, som venter os efter efteråret 1954, men indtil da skulle landbrugseksporten i hvert fald stort set være stabil og kunne afsættes til stabile priser for langt det største kvantum vedkommende.

Større bekymringer synes jeg knytter sig til industrieksporten. Såvidt jeg ved, er sukkereksporten gået ned med ca. 80 mill. kr. og den egentlige industrieksport med ca. 100 mill. kr. Disse tal er vel udtryk for en farlig tendens, men det vidner ikke om, at år 1954 nødvendigvis bringer nye forstyrrelser.

Hvis jeg et øjeblik må have lov at se på importsiden, forekommer det mig, at heller ikke den, hvis vi bærer os fornuftigt ad, truer året 1954. Prisudviklingen på råvaremarkedet har en faldende tendens, og bedømmelsen af den kommende tids udvikling er ganske vist højst forskellig, forsåvidt angår spørgsmålet, om faldhastigheden vil blive større eller mindre. Det er vel de færreste eller måske slet ingen, som vover at påstå, at den faldende tendens vil blive afbrudt af varige stigninger. Enten man så venter et langsommere eller et stærkere fald, så vil forventningen opfordre til tilbageholdenhed ved opbygningen af lagrene. Når man betænker, at mellem 60 og 70 pct. af vort importbehov vedrører råvarer til eksportproduktion og til indenlandsk forbrug, synes det mig nogenlunde klart, at prisfaldstendensen må støtte opretholdelsen af en positiv valutabalance et stykke tid fremover. Derimod tror jeg ikke meget på, at importen af færdigvarer vil mindskes væsentligt. Lempelsen af deponeringsordningerne, den naturlige videreførelse af liberaliseringen og den afsvækkede finanspolitik vil rimeligvis stimulere indførslen. Jeg mener altså, at vi har året 1954 eller i hvert fald størstedelen af det til at ruste os i, så vi kan møde vanskelighederne, når de kommer til os udefra, med bedre kræfter end dem, vi havde til rådighed, da krisen sidst satte ind over Danmark.

For at være beredt til at imødegå det, som det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen altså kaldte „foringelsen på lidt længere sigt“, må der nu føres en politik, som direkte tager sigte på at styrke vor økonomi. Vi er enige med den høje regering i, at valutabalancen må holdes i orden. Vi ved, at den valutabeholdning, vi har, ikke rækker til alverden. Jeg er ikke sikker på, at vi vil drage de samme konsekvenser af en eventuel svækkelse af valutabalancen. Vor opfattelse er den, at såsnart nationalbankens valutasalg til importørerne overstiger eks-